

POLÈMICA ALS ESTATS UNITS PER UNA SENTÈNCIA DEL SUPREM

El difícil avortament

La setmana passada el Tribunal suprem dels Estats Units tornava a desencadenar una batalla política de fortes repercussions: limitar el dret a l'avortament. En quinze dies aquest tribunal ha decidit que es poden executar menors d'edat i deficients mentals, ha negat la possibilitat que l'espanyol siga idioma oficial, i ha avisat que cremar la bandera no és anticonstitucional, sinó «una expressió tremendament gràfica de desacord amb el govern».

Vicent Partal

De totes aquestes batalles, la de l'avortament és la que fa més temps que provoca mobilitzacions a favor i en contra. Tot té el seu origen en una llei aprovada recentment per l'estat de Missouri. Segons aquesta llei, «la vida comença en el moment mateix de la concepció». Un cas individual d'avortament jutjat en primera instància i apel·lat en funció d'aquesta llei, ha portat el Tribunal Suprem a una decisió salomònica: l'embaràs es pot interrompre fins a les dotze setmanes, però els estats poden disposar mesures que ho dificulten. Exemples: prohibir-lo en els hospitals públics, retallar les subvencions a les embarassades que vulguen avortar o reclamar consentiment raonat de més d'un metge.

La sentència pot interpretar-se en dos sentits: és positiva per als partidaris del dret a decidir sobre l'embaràs ja que reafirma la legalitat de l'avortament. I a l'inrevés, justifica una acció moral, i inclús oficial, en contra.

Actualment, només es pot avortar sense restriccions en 12 estats i en el districte de Columbia. Els moviments antiavortament ja han anunciat que comencen una batalla legal, que es preveu dura, contra l'avortament, en aquests estats.

Però ¿quina és actualment la situació del dret a l'avortament en el món?

Es calcula que es produeixen de trenta a cinquanta-cinc milions d'avortaments a l'any en tot el planeta. D'aquests, gairebé la meitat són il·legals. I la meitat tenen lloc al tercer món.

En aquests països la mare mor durant l'operació en un percentatge que varia entre 50 i 1.000 casos de cada 100.000. En el 70 per cent dels casos la mort és deguda a les pèssimes condicions sanitàries a què força la il·legalitat. Entre els països on l'avortament practicat de manera clandestina és més freqüent hi ha Bolívia (amb un de cada deu, aproximadament) Barbados, Colòmbia i Perú.

Els països amb un major nombre d'avortaments, entre aquells on és legal en diverses modalitats, són la Unió Soviètica (gairebé en un vint per cent dels embarassos), el Japó (en 84 casos sobre cada 1.000) i Bulgària. Romania ha anat passant d'un extrem a l'altre, ja que, per moments, Ceausescu era partidari de l'avortament i, per moments, es tornava un acèrrim contrari. En general, els països socialistes tenen una taxa elevada d'avortaments. Només Mongòlia el prohibeix, però Albània, Etiòpia, Laos, Afganistan i el Iemen mantenen legislacions restrictives que el dificulten.

Entre els països d'Europa occidental la taxa més alta d'avortaments correspon a Dinamarca (amb un dos per cent del total dels embarassos) seguida de prop per Suècia, Itàlia, França i Finlàndia. La majoria dels estats europeus reconeixen el dret a decidir sobre la gestació excepte en el cas de Luxemburg (que pràcticament el prohibeix) i Irlanda i Bèlgica, que adopten polítiques restrictives. Dos casos particulars: a Malta és il·legal i a Groenlàndia (en realitat una dependència americana de Dinamarca) el nombre d'avortaments supera de molt la mitjana europea, situant-se en quaranta casos de cada mil.

El panorama a Amèrica no és massa favorable: l'avortament només és legal a Uruguai, els Estats Units, Cuba i Puerto Rico. A Panamà pot dir-se que és il·legal i en la resta de països només es practica —com és norma generalitzada arreu— en el cas que la vida de la mare còrriga un perill seriós. Els països que semblen tenir un màniga més ampla en aquests casos són Argen-

Sandra Day O'Connor, membre del Tribunal Suprem dels EUA, i George Bush.

Es calcula que es produeixen de trenta a cinquanta-cinc milions d'avortaments a l'any en tot el món.

tina, Bolívia (on, a pesar d'això, el nombre d'avortaments clandestins és elevadíssim) Veneçuela, Perú, Hondures i Costa Rica. Al Canadà l'avortament només es practica en els casos en què perilla la vida de la mare.

Àfrica és un altre continent on és difícil avortar. Zàmbia i, sobretot, Tunísia són els únics països on es respecta la voluntat de la mare, en el cas que aquesta decideix interrompre la gestació.

Hi ha nou estats on, simplement, està prohibit avortar (Mauritània, Mali, Níger, Burkina Fasso, la República Centrafricana, el Zaire, Somàlia, Ruanda i Burundi). Altres països (Líbia, Egipte, Sudan, Nigèria, Moçambic, Madagascar...) accepten l'avortament només en el cas que la vida de la mare estiga clarament en perill immediat. Una miqueta més oberts (l'embaràs pot ser interromput si la salut de la mare es pot veure afectada, a parer dels metges) hi ha els casos del Marroc, Algèria, Uganda, Kenya, Tanzània i Etiòpia. En un estadi intermedi —avortament previst en determinats supòsits, com ara una violació— hi ha Sud-àfrica, Zimbaue, Camerun o Libèria. Queden alguns països, com Angola o Gabon, on no se sap massa bé quina és la situació legal.

Amb l'excepció ja esmentada de Tunísia, de tots els països musulmans només està prohibit totalment a l'Iran. La resta el permet en cas de perill per a la mare, amb l'excepció de Jordània, que accepta la violació com a motiu per a permetre l'avortament. Aquesta és també la situació a Israel.

A l'Àsia, l'avortament és legal a la Xina, Vietnam i Singapur. A l'Índia l'avortament és permès si la família demostra que un nou xiquets representirà greus problemes socials o econòmics, i en els supòsits de perill per a la mare o violació. Aquest darrer argument és acceptat també a Tailàndia, però no a Birmània (que ara ha canviat de nom i passa a dir-se Unió de Myanmar) i Laos, que mantenen polítiques més restrictives, a l'igual que a Sri Lanka. A Taiwan, Filipines i Indonèsia la interrupció de l'embaràs no és permesa, mentre que a Corea del Nord i al Japó es pot avortar en unes condicions semblants a les descrites en el cas de l'Índia. A Corea del Sud només està permès avortar si hi ha perill per al fetus o la mare i en el cas de violació.

A Austràlia, finalment, la normativa és segons els estats. És permès a Sud-austràlia, Victòria i Nova Gal·les del Sud, gairebé prohibit a Queensland i els territoris de l'oest, i manté fòrmu-

les intermèdies al territori del nord i a Tasmània. A Nova Zelanda s'accepta com a motiu per a l'avortament la violència física contra la mare o el perill per a la seua vida o la del fetus.

Una dada complementària interessant pot ser la de l'ús d'altres mètodes anticonceptius. L'ús d'anticonceptius és massiu a la Xina, el Japó, Austràlia, Europa, els Estats Units i Canadà —en tots els casos per damunt del 60 per cent de les dones n'usen— i gairebé ridícul (menys del 15 per cent) a tot Àfrica excepte Tunísia i l'Egipte. A efectes de comparar amb més detall, es pot dir que el 82 per cent de les dones franceses usen mètodes anticonceptius, mentre que ho fan menys d'un 1 per cent en els següents països: Angola, Benin, Burkina, Burundi, Camerun, Txad, Etiòpia, Gàmbia, Guinea, Guinea-Bissau, Libèria, Malawi, Mali, Mauritània, Níger, Somàlia, el Zaire i Zàmbia.

L'anticonceptiu més usat al món, si exceptuem la Xina, és l'esterilització d'algun integrant de la parella. A la Xina el més usat és el DIU. En els països pobres l'esterilització arriba al 47 per cent de la població mentre que en els rics hi ha una gran varietat de mètodes i l'esterilització queda reduïda al catorze per cent. □